Tájékoztató a közösségi régészet és a fémkeresőzés iránt érdeklődők számára

A Pest megyében területileg illetékes Ferenczy Múzeumi Centrum 2010 óta évi rendszerességgel szervez tervásatásokat, terepbejárásokat, amelyekhez önkéntesek, amatőr kutatók és diákok egyaránt csatlakozhatnak. A múzeum illetékességi területén a régészeti topográfiai programjának részeként együttműködik fémkeresősökkel, amennyiben azok az örökségvédelem szabályait betartva végzik tevékenységüket. A kapcsolattartást, az oktatóprogramokat Pest megyében a Közösségi Régészeti Egyesület szervezi meg. Az együttműködés alapvető feltételei, hogy a fémkeresős csak hatósági egyeztetéssel végez terepi kutatást, elhatárolódik a megtalált műtárgyak magángyűjteményekbe kerülésétől és illegális kereskedelmétől, a megtalált leleteket beszolgáltatja a múzeumnak, a lelőkörülményekre vonatkozó információkat megosztja az illetékes szakemberekkel. A programba jelentkezőnek írásban nyilatkoznia kell, hogy a megelőző 5 évben a régészeti örökséggel összefüggésben szabálysértési vagy büntetőjogi felelősségét nem állapították meg, illetve vele szemben örökségvédelmi bírságot nem szabtak ki. Nyilatkozik továbbá, hogy a közösségi régészeti program alapelveit, etikai kódexét tudomásul veszi és kötelezettséget vállal azok betartására.

A lelőhelyek illegális fosztogatása sajnos létező és a mai napig megoldatlan probléma. A hobbi fémkeresőzés gyakorlatilag kontrollált környezeten kívüli régészeti kutatást és felfedezést jelent. A régészeti örökség védelmére vonatkozó jogszabály (2001. évi LIXV. tv. a kulturális örökség védelméről, 68/2018 IV. 09 Korm. rendelet) szigorúan szabályozza a fémkereső műszer használatát és ennek fontos eleme a területileg illetékes múzeummal kötött megbízási szerződés, vagy együttműködési megállapodás. A jogszabály ezzel a múzeumok hatáskörébe utalja a fémkeresős tevékenység során érintett, a kulturális örökség körébe tartozó tárgyak kezelésének felelősségét. A Ferenczy Múzeumi Centrum szigorú feltételrendszerhez köti a fémkeresős megbízási szerződések kiadását. Szerződéshez az juthat, aki legalább két évig következetesen részt vesz közösségi régészeti programunkban, valamint ezzel párhuzamosan intézményünk feltárásain és kulturális rendezvényein.

Tavasszal és ősszel lehetőségeink szerint heti egy alkalommal végzünk terepbejárást változó helyszíneken, sok esetben Pest megyén kívül is. Az újonnan csatlakozók az első évben nem használhatnak fémkeresőt, a második évtől nyílik lehetőség a műszer használatára. Évente legalább egyszer tervásatást szervezünk. Minimum két programban töltött év után, amennyiben kialakult a bizalmi kapcsolat, és a jelentkező elsajátította a régészeti terepmunkák alapvető szabályait, lehetőség nyílik a szerződéskötésre. Akivel kapcsolatban felmerül a gyanú, hogy a hatóság részére be nem jelentett terepi tevékenységet végez, vagy a bizalmunkkal visszaélve leletekkel kereskedik, azzal megszakítjuk a kapcsolatot. Terhelő bizonyíték esetén rendőrségi feljelentést teszünk.

Kapcsolat: kozossegi.regeszet@gmail.com